

Boekverslag Voor een verloren soldaat (Rudi van Dantzig)

Bert Pannekeet

© havovwo.nl (jan 2002)

Titel: Voor een verloren soldaat
Auteur: Rudi van Dantzig
Eerste druk: 1986

Samenvatting: Tijdens de hongerwinter gaat Jeroen naar een vissersfamilie in Friesland. Tijdens de bevrijding wordt hij door een soldaat misbruikt. Jeroen is bang voor de soldaat, maar aan de andere kant heeft hij een gevoel van verbondenheid en wil hij bij de soldaat blijven. Na de bevrijding gaan de soldaten weg en Jeroen blijft alleen achter. Hij kan de soldaat niet loslaten en hij blijft hopen dat hij terugkomt om hem te halen. Weer terug in Amsterdam maakt hij plannen om de soldaat te zoeken. Hij zoekt de hele stad af, maar de soldaat blijft spoorloos. Pas na twee jaar geeft Jeroen zijn zoektocht naar de verloren soldaat op. (107 woorden)

Thematiek: Het thema van dit boek is de persoonlijke groei van de hoofdpersoon. De hoofdpersoon in dit verhaal maakt ingrijpende gebeurtenissen mee waar hij zich uit moet zien te redden. Hij wordt door zijn ouders naar een vreemd gezin in Friesland gestuurd waar hij erg moet wennen aan de andere levenswijze daar. Ook wordt hij misbruikt door een Amerikaanse of Canadese soldaat. (61 woorden)

Mottoverklaring: Het motto komt uit het gedicht 'het gebed' van Ida Gerhardt.

...dan vouwen zij de handen,
de disgenoten in het huis.
Van tafelrand tot tafelranden
geschikt tot een onzichtbaar kruis.

Dit motto verwijst naar de situatie waarin Jeroen terecht komt in Friesland. De familie daar is erg gelovig. Ook verwijst het naar schuldgevoel dat een grote rol speelt in het verhaal.

Titelverklaring: De titel van dit boek verwijst naar de soldaat die de hoofdpersoon meerdere malen misbruikt heeft. In het boek is de soldaat opeens verdwenen. Jeroen zal de soldaat niet meer terug zien Hij blijft een verloren soldaat. De titel kan ook een opdracht zijn: het boek is geschreven voor de verloren soldaat over wie het boek gaat.

Personages: In het verhaal komen meerdere personages voor maar de meeste worden kort omschreven. De hoofdpersoon in het verhaal is Jeroen. Hij is elf jaar als hij naar een gezin in Friesland gestuurd wordt. Jeroen is een beetje een dromer. Als hij in Friesland komt heeft hij moeite om zich aan te passen aan de totaal verschillende omstandigheden. Hij heeft moeite met het geloof zoals naar de kerk gaan en bidden. Na de bevrijding wordt hij misbruikt door een soldaat. Jeroen is bang voor wat de soldaat met hem doet, maar hij voelt zich ook veilig bij hem. Wolt is een Amerikaanse of Canadese soldaat. Terwijl Jeroen helemaal in hem opgaat gebruikt hij Jeroen alleen voor de seks zonder verdere verplichtingen. Hij verdwijnt ook plotseling zonder verder bericht aan Jeroen. (270 woorden)

Boekverslag Voor een verloren soldaat (Rudi van Dantzig)

Bert Pannekeet

© havovwo.nl (jan 2002)

Eigen

waarde oordeel:

De gebeurtenissen in het verhaal vond ik zeer ingrijpend en schokkend. Eerst werd Jeroen naar Friesland gestuurd. Hij voelt zich hier eenzaam en ook verraden door zijn ouders omdat ze hem naar Friesland hadden gestuurd. Jeroen wordt misbruikt door Wolt en dit wordt erg precies beschreven. Het meest schokkende vind ik het idee dat dit verhaal tot in de details waar gebeurt is. De schrijver is precies de zelfde jongen als Jeroen in het verhaal.

De opbouw van het verhaal is chronologisch. Omdat het een waar gebeurt verhaal is en het de ik figuur is die verteld zijn er geen tijdsprongen in het verhaal. Dit heeft een positieve invloed op het verhaal. Je komt alle gebeurtenissen op de goede volgorde te weten. Hierdoor laat het boek zich makkelijk lezen en je kan je goed inleven in de gevoelens van Jeroen.

Het verhaal is geschreven vanuit de ogen van een 11 jarige jongen, met een paar invloeden van een nu volwassen 'Jeroen'. Omdat een jongen van 11 een makkelijk taalgebruik heeft vind je dat ook in het verhaal terug. Dit zorgt ervoor dat het boek zich makkelijk laat lezen en dat je ervan bewust bent dat het verhaal verteld wordt vanuit de ogen van een kleine jongen.

(206 woorden)

verwerkingsopdracht

A persoonlijk

betoog

Ik heb het boek voor een verloren soldaat gelezen. Er komen veel belangrijke en ingrijpende gebeurtenissen in het boek voor die over 100 jaar nog steeds belangrijk zijn om te weten. Het boek is ook zo geschreven dat het dan ook nog steeds leuk zou zijn om te lezen.

Een van de belangrijke gebeurtenissen is dat vlak voor de honger winter een grote groep kinderen tussen de 11 en 16 jaar naar boeren gezinnen in Friesland gingen. De rede hiervoor was dat er in de stad niet voldoende voedsel meer was. Het boek 'voor een verloren soldaat' is een van de weinige boeken waarin de situatie waarin die kinderen terecht kwamen staat beschreven vanuit de ogen van een van hen. Het is over een aantal jaar nog steeds belangrijk om te weten om uit de ogen van een jongen te zien wat voor invloed dat op hem heeft gehad.

Een ander gebeurtenis in het boek is de bevrijding. Er staat beschreven hoe ze in het dorpje in Friesland de bevrijding vierden en hoe ze dat in Amsterdam deden. Ook de invloed van de bevrijders op de gewone bevolking is goed omschreven. Het verhaal blijft ook interessant omdat alle gebeurtenissen feiten zijn omdat het echt gebeurt is.

Dit boek moet bewaard blijven omdat het echt de moeite waard is om het over honderd jaar nog steeds te lezen want het geeft een realistische kijk geeft op bepaalde gebeurtenissen tijdens de tweede wereld oorlog. Ook geeft het een goed beeld van de invloed die de Gebeurtenissen die tijdens periode voorkwamen op mensen heeft gehad.

Boekverslag Voor een verloren soldaat (Rudi van Dantzig)

Bert Pannekeet

© havovwo.nl (jan 2002)

Personages

- In het verhaal wordt Jeroen door zijn ouders naar Friesland gestuurd. Hij komt bij vreemde mensen met andere gewoontes terecht. Jeroen voelt zich verraden door zijn ouders en erg eenzaam in Friesland.
- Jeroen wordt misbruikt door een soldaat. Jeroen werkt hier gedeeltelijk vrijwillig aan mee en hij voelt zich zelfs verbonden met de soldaat en wil voor altijd bij hem blijven.
- Als de bevrijding voorbij is komt zijn moeder om hem op te halen en weer mee te nemen naar Amsterdam. Jeroen heeft moeite met het weerzien tussen hem en zijn moeder.

Ik zou in de eerste situatie hetzelfde reageren als Jeroen heeft gedaan. Ik zou me ook een beetje verraden voelen en ook erg alleen. In de tweede situatie zou ik totaal anders reageren. Ik zou nooit met de soldaat zijn meegegaan. Ook zou ik na de verkrachting zeker niet nog een keer met hem meegaan. Bij de derde situatie zou ik waarschijnlijk ook anders hebben gereageerd. Ik zou heel erg blij zijn dat mijn moeder er was en ik zou graag weer terug gaan naar mijn eigen huis.

Ingezonden brief

Alkmaar 3 april '01

Naar aanleiding van het lezen van het boek 'voor en verloren soldaat' heb ik een paar opmerkingen over de manier waarop de gebeurtenissen in het verhaal worden beschreven. Ik ben het niet eens met de aanpak die de auteur hiervoor heeft gekozen. Ik vind het niet kunnen dat de handelingen die de soldaat bij Jeroen doet zo realistisch beschreven worden. De auteur moet er rekening mee houden dat dit voor sommige mensen erg gevoelig kan liggen.

afzender.....

Recensie

Bron: Trouw
Publicatiedatum: 05-06-1986
Recensent: Hanneke Wijgh
Recensietitel: De bevrijding van van Dantzig

De recensie gaat voor het grootste deel over Rudi van Dantzig en niet over het boek. Het argument dat ik heb kunnen vinden staat helemaal aan het eind.

De recensent vindt het een bijzonder mooi boek. Dit is een emotivistisch argument. Het zegt iets over het effect dat het verhaal op de recensent heeft gehad.